

JAN KOWALEWSKI

kryptolog do zadań specjalnych

PROGRAM KONFERENCJI

26 października 2022 r.
Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku
Aleja Piłsudskiego 29, 05-070 Sulejówek

niepodlega

Muzeum
Józefa Piłsudskiego
w Sulejówku

CMS
CENTRALNY OŚRODEK
DOŚWIADCZENIA I
KOLEGIUM KRYPTOLOGICZNE
POLSKIEJ POLICJI
ul. Piłsudskiego 29, 05-070 Sulejówek

godz. 9.30 – OTWARCIE WYSTAWY

pt. Sukcesy polskiej kryptologii 1919-1945.

PREZENTACJA KSIĄŻKI

Gen. bryg. Jan Kowalewski (1892–1965) – oficer wywiadu i kryptolog – dr hab. Dariusz Rogut, IPN Łódź.

godz. 9.50 – płk. Adam Gwiazdowicz, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego – Prezentacja działania maszyny szyfrującej Enigma.

godz. 10.10 – OTWARCIE KONFERENCJI

dr Robert Andrzejczyk

Dyrektor Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku

płk Krzysztof Wacławek

Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

gen. bryg. dr Robert Kosowski

Rektor-Komendant Akademii Sztuki Wojennej

prof. dr hab. Wiesław Jan Wysocki

Prezes Zarządu Instytutu Józefa Piłsudskiego

Podpisanie porozumienia pomiędzy Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku a Akademią Sztuki Wojennej oraz Instytutem Józefa Piłsudskiego

godz. 10.30 – SESJA PORANNA

PROWADZĄCY: płk dr hab. Juliusz Tym prof. ASzWoj,
Akademia Sztuki Wojennej

prof. dr hab. Grzegorz Nowik,

Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku, ISP PAN
– *Jak odkryłem Jana Kowalewskiego?*

Mariusz Goss i Andrzej Janecki,

Urząd Miasta Łódź – *Łódzkie lata Jana Kowalewskiego.*

prof. dr hab. Włodzimierz Suleja,

Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku, IPN – *Kto zwyciężył w 1920 r. – Józef Piłsudski czy Jan Kowalewski?*

dr Marek Grajek,

Konsultant ds. kryptologii – *Jana Kowalewskiego metody łamania szyfrów sowieckich.*

dr Stefan Artymowski,

Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku – *Jan Kowalewski w dokumentach źródłowych „Bitwa o Ukrainę”.*

prof. dr hab. Ewa Pałasz-Rutkowska,

Uniwersytet Warszawski – *Jan Kowalewski w Japonii.*

dr Zdzisław Kapera,

Polska Akademia Umiejętności w Krakowie – *Przegrane pojedynki Jana Kowalewskiego z Herbertem O. Yardleyem z Black Chamber USA.*

dr Piotr Adam Głuszkowski,

Uniwersytet Warszawski – *Działalność Jana Kowalewskiego jako attaché wojskowego w Moskwie w świetle nowych dokumentów.*

PYTANIA I DYSKUSJA

godz. 13.00 – PRZERWA KAWOWA

godz. 13.45 – SESJA POPOŁUDNIOWA

PROWADZĄCY: prof. dr hab. Wiesław Jan Wysocki,

Prezes Zarządu Instytutu Józefa Piłsudskiego

mgr inż. Krzysztof Leszczyński,

b. Inspektor Państwowego Biura Szyfrów – *Współpracownicy Jana Kowalewskiego – twórcy polskich szyfrów 1919–1921.*

doc. dr inż. Andrzej Marusak,

Politechnika Warszawska – *Współtwórcy nasłuchu radiowego 1918–1921.*

Wojciech Grott,

Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku – *Pptk. Jan Kowalewski – postać przypomniana. Opisy i relacje w prasie międzywojennej.*

dr hab. Wojciech Mazur,

Uniwersytet Jagielloński – *Surowcowy antrakt. Pptk st. sp. Kowalewski jako dyrektor Towarzystwa Importu Surowców SA. (kwiecień 1938 – wrzesień 1939).*

dr hab. Dominik Smyrgała prof. ASzWoj,

Akademia Sztuki Wojennej – *Na marginesie Akcji Kontynentalnej i operacji „Trójnóg”.*

prof. dr hab. Marek Kornat,

IH PAN – *Sowieolog i redaktor „East Europe and Soviet Russia”.*

dr Emil Noiński,

Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku – *Dekryptaż szyfru Romualda Traugutta. Przyczynek do ostatnich lat życia Jana Kowalewskiego.*

dr hab. Jakub Mielczarek,

Uniwersytet Jagielloński – *Kryptoanaliza współczesna w świetle osiągnięć Jana Kowalewskiego.*

PYTANIA I DYSKUSJA

godz. 16.15 – PRZERWA KAWOWA

Konferencji towarzyszą

**Wystawa: „Sukcesy polskiej kryptologii 1919-1945” dostępna w dn.:
26-30 X 2022 r.**

Sklepik przy kasach Muzeum, gdzie dostępna jest m.in. książka:
Grzegorza Nowika, *„Zanim złamano ENIGMĘ ... Rozszyfrowano REWOLUCJĘ”,* cz. 1. i 2.).

26 X 2022 r. – godz. 11.00-16.00 – ptk. Adam Gwiazdowicz, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego – Prezentacja działania maszyny szyfrującej Enigma.

26 X 2022 r. – do godz. 17.00 – możliwość zwiedzenia wystawy stałej w Muzeum Józefa Piłsudskiego lub dworku „Milusin”.

22 i 26 X 2022 r. – godz. 17.00 – pokaz sztuki Teatru Telewizji ***Człowiek, który zatrzymał Rosję*** (scenariusz Beata Hyczko, reżyseria: Tomasz Drozdowicz, na podstawie książek prof. Grzegorz Nowika *„Zanim złamano ENIGMĘ ... Rozszyfrowano REWOLUCJĘ”*). Spotkanie z autorem scenariusza, reżyserem spektaklu i konsultantem historycznym.